

24. 8. 2016

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní válka proti černým taxi?

V posledních letech prochází sféra taxislužeb v České republice revolucí. Vedle klasických dispečinků a taxíků z ulice je možné objednat hned přes několik mobilních aplikací, patří sem například český startup Liftago.[1] Zde se už jednotlivé služby výrazně liší, neboť zatímco některé společnosti si kladou za cíl nahradit tradiční dispečinky a pouze nabídnout alternativní kanál, kde by se mohla protnout nabídka profesionálních řidičů s poptávkou cestujících, jiné pak umožňují, aby se taxikářem stal prakticky každý.[2]

Zástupcem té druhé výše zmíněné skupiny je společnost Uber. Technologický gigant ze San Francisca, který nutí zákonodárce po celém světě přepisovat právní řády, rází přístup sdílené ekonomiky[3] a označuje svou službu za placenou spolujízdu. Opoziční argumenty jsou nasnadě - pokud někdo podniká tak, že za úplatu převáží osoby po České republice, tak musí mít oprávnění k provozování taxislužby. Řidiči jezdící pro Uber mj. nemusejí být proškolení z místopisu, mít taxametr (cena jízdy je kalkulována mobilní aplikací) a jejich vozidla nemusejí být označena dle příslušných předpisů.[4] Střetává se zde tedy absolutní pojetí svobody podnikání s regulací, která by měla zajistit určitou kvalitu a bezpečnost jízdy, která u Uberu není správním úřadem nijak regulována a tedy není zajištěna její úroveň.

Uber rozhodně nemá v České republice na různých ustláno, proti jeho službě UberPop byly cestujícími podány podněty k živnostenskému a finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, pražskému magistrátu, obchodní inspekci a pojišťovnám. Kontroly provádělo přímo i oddělení taxislužby na pražském magistrátu, které udělilo několik pokut, právě za výše zmíněné prohřešky. Úsměvné je, že aby společnost zabránila kontrolám, tak magistrátním úředníkům na přelomu let 2014 a 2015 zablokovala přístup do své aplikace a ti byli nuceni využívat "civilní" figuranty, kvůli nutnosti spárovat aplikaci s platební kartou.

Proti této společnosti nebojují jen někteří cestující a pražský magistrát ale z logiky věci i Sdružení pražských provozovatelů taxislužeb (SPPT),[5] které podalo v polovině července 2016 návrh na předběžné opatření směřující k pozastavení služby UberPop. Ten byl koncem července zamítnut z důvodu absence naléhavého zájmu na jeho nařízení, dle názoru soudu již situace trvá dlouho a měla by být řešena podáním klasické žaloby, k čemuž nejspíše dojde v nejbližších dnech.

K podobným právním tahanicím docházelo i v sousedním Německu, kde se nakonec společnost přizpůsobila právní úpravě a přišla s modifikovanou službou, a Uber je tam tedy regulován jako normální taxislužba. Česká úprava se zatím nese na vlně zpřísňování, jak naznačuje i ministerstvem dopravy připravovaná novela zákona o silniční dopravě.[6] Ta bude rozlišovat sankce pro řidiče od sankcí pro zprostředkovatele, skrze kterého se daný řidič propojil s cestujícím, tedy by případně při nesplnění zákonných náležitostí byl potrestán jak řidič, tak společnost Uber. Návrh pak obsahuje několik dalších změn, například povinnost vést a po dobu jednoho roku archivovat knihu jízd, ze které by poté bylo možné kontrolovat a zjistit, které jízdy byly vykonány v rozporu se zákonem.

Z pohledu cestujících jsou mobilní aplikace, tvořící protiváhu tradičním dispečinkům, vítanou službou, neboť zejména při přivolání taxi z ulice cizinci v České republice bohužel docházelo a stále dochází k případům několikanásobného předražování trasy, k čemuž by u mobilních aplikací docházet nemělo, vzhledem k výpočtu přibližné trasy a její ceny již před jejím nástupem. Rozhodně se tedy jedná o krok vpřed pro cestující a nyní je nutné již jen sladit zákonnou úpravu, neboť

současné podnikání Uberu je minimálně v šedé zóně a mělo by být přísněji regulováno, ačkoliv koncept sdílené ekonomiky[7] je rozhodně dobrým nápadem.

Bohužel výše zmíněná novela zákona, ačkoliv je krokem vpřed, nereflktuje posun dostatečně, bylo by vhodné, kdyby byla nějakým způsobem zákonem definována komerční a nekomerční spolujízda a její podmínky a zákonem definována schválená aplikace či platforma přes kterou by bylo možné taxi objednávat. Pokud by byla tato definice funkční a použitelná v praxi, tak by bylo možné například odvozovat cenu jízd z transparentní aplikace a nikoliv z (v současnosti povinného) taxametru. To je bohužel zatím hudba budoucnosti, ale první kroky již byly učiněny.

Mgr. Jan Metelka,
advokátní koncipient

[1] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#), v ČR nejlépe hodnocená platforma na objednání taxi v Google Play

[2] Vyžadován bývá živnostenský list

[3] Ačkoliv bohužel nikoliv v té ryzí podobě, neboť Uber do ulic dostává "nadbytečné" vozy lidí, kteří si chtějí vydělat, namísto "stávajících" taxivozů užívající např. výše zmíněnou aplikaci Liftago

[4] Např. zákon o silniční dopravě

[5] Které sdružuje zejména "klasické" dispečinkové provozovatele taxislužeb v Praze

[6] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[7] Která má v současné době velkou podporu i ze strany Evropské Komise, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)